

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

Postadresse
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
Postboks 325
1502 Moss

Besøksadresse
Skjærgårdens hus
Vadbenken 8
1680 Skjærhalden

Kontakt
Sentralbord: +47 69 24 70 00
Direkte: +47 69 24 70 24
sfovpost@statsforvalteren.no

Olav Rusten

Saksbehandler Monika Olsen

Vår ref. 2021/30667-3 432.3

Deres ref.

Dato

Ytre Hvaler nasjonalpark - tillatelse til vinterlagring av småbåt til hytte - gbnr 36/84 - Landfasten

Søknad datert 05.09.2021 ble behandlet i Ytre Hvaler nasjonalparkstyre 19.11.2021.

Saksfremlegg til nasjonalparkstyret

Sak 2021-27 Søknad om tillatelse til vinterlagring av småbåt – gbnr 36/84 - Landfasten

Nasjonalparkstyrets vedtak

Settes inn

Sekretariatets forslag til vedtak

Det gis tillatelse til vinteropplag av to småbåter begrenset fra 1. september til pinsen.

Tillatelsen gjelder fra 01.09.21 til 01.09.2024.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Båter i opplag skal være merket med eiers navn slik at eier kan kontaktes av oppsynet
- Opplag av båtene skal ikke være til hinder for ferdselen i området
- Båtene skal plasseres slik at de ikke er en visuell forstyrrelse i landskapet, og ligge på samme sted som de har vært lagret tidligere år
- Båtene skal ha en tildekking i nøytral farge (grå/grønn)
- For å redusere skade på vegetasjonen skal båtene plasseres litt opp fra bakken, og ikke ligge på land utenom tillatt periode
- Det skal ikke lagres noe tilhørende båtutstyr

Tillatelsen er gitt i medhold av verneforskriften §3 pkt. 1.3 m).

Søknad til nasjonalparkstyret

Jeg søker om forlengelse av dispensasjonen for å kunne vinterlagre to småbåter på Landfasten. Behovet er det samme som beskrevet tidligere. Vi har vært nøye med å overholde fristene for når båten må på vannet / når den kan tas opp.

Opplysninger hentet fra søknad datert 26.08.2013:

Vi søker om fortsatt å kunne legge våre to småbåter til vinterlagring i Karoliushølet - der båtene ligger på vannet, som vi har gjort i 40 år – og tidligere generasjoner har gjort før oss. Området var i familiens eie fra etter krigen.

Det er veldig værhardt her, særlig om høsten, og ofte ikke mulig å kjøre disse småbåtene inn til land til et eventuelt annet opplag. Det er ikke aktuelt å dra båtene opp til hyttene, da dette blir for langt og besværlig.

Det betyr veldig mye for oss å kunne beholde muligheten for vinterlagring. Det er én km dårlig traktorvei ut til hyttene fra bilparkeringen, så den daglige driften og vedlikehold av hyttene er krevende nok som den er.

Landfasten er et område med god plass og muligheter for å ta seg fram overalt for turfolk. Det er ikke et spesielt beferdet område, og i vinterhalvåret er det stille. Det er bare disse to båtene det gjelder, som ligger ved sidene av hverandre på samme plass og ikke lager nye sår i landskapet. Båtene ligger ikke til hinder for noen. De ligger diskret plassert bak en busk, og er ikke synlige fra sjøen.

Figur 1 Kartet viser flyfoto fra 2011 med opplag av båter (Hvaler kommune)

Lovhjemmel

Ytre Hvaler nasjonalpark ble opprettet 26.06.2009. Formålet (§ 2) er å:

- bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge,
- bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi,
- bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I henhold til verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 a) er området ”vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger...opplag av båter..”.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til opplag av båter i samsvar med forvaltningsplanen (jf. § 3 pkt. 1.3 m). Forvaltningsplanen for nasjonalparken utdyper

nærmere hvilke områder det kan gis dispensasjon til opplag av båter, samt retningslinjer som må være oppfylt:

Retningslinjer

Med båt menes her små, åpne båter, kajakk, seilbrett o.l. som er enkle å trekke opp på land. Mindre utstyr som kajakk, seilbrett o.l. bør vinterlagres utenfor nasjonalparken eller ved/ under hytter i nasjonalparken.

- *Båtopplag bør ikke tillates i sikrede friluftslivsområder, da det kan virke privatiserende og være til hinder for ferdsel.*
- *Opplag av båter bør bare tillates i områder der det er svært vanskelig å få lagret båten på andre steder utenfor nasjonalparken, som Sør-Lauer og Tisler.*
- *Opplag av båter skal ikke være til hinder for lovlig allmenn ferdsel og opphold langs stranden.*
- *Opplag av båter skal ikke få negative konsekvenser for verneverdiene; f. eks. rødlistearter eller naturtyper som er spesielt sårbare for slitasje og annen påvirkning som følger av opplaget.*
- *Eier av båten må ha et særskilt behov for lagring på stedet som følge av tilknytning til nærområdet (grunneier, hytteeier) og ikke ha andre muligheter for opplag av båten.*
- *Båter skal fortrinnsvis lagres nær hytta (dersom de tilhører en nærliggende hytte), og på fjell slik at de ikke skader vegetasjonen.*
- *Båten skal plasseres slik at de ikke er en visuell forstyrrelse i landskapet, skjult bak busker eller nede i en klove. Det kan være aktuelt med vilkår om tildekking med presenning i nøytral farge.*
- *Båter kan bare være i opplag deler av året. Tidsrom skal fremgå av søknaden.*
- *Det kan stilles som vilkår for tillatelse at båtene skal være merket med eiers navn.*
- *Det er aktuelt med flerårige tillatelser inntil tre år.*

Forvaltningsmyndigheten skal føre samlet oversikt over de tillatelsene som blir gitt. I vurderingen av tillatelse skal det vektlegges grad av slitasje som båtbehandlingene påfører naturen og allmennhetens tur- og friluftsmuligheter.

Hvorvidt det skal gis slik dispensasjon, må vurderes konkret i det enkelte tilfelle. Vernemyndighetene må påse at det ikke gis tillatelse til tiltak på en måte eller i et slikt omfang at det får en vesentlig negativ effekt på verneverdiene.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget § 8, føre-var-prinsippet § 9, økosystemtilnærming og samlet belastning § 10, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse § 11 og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12.

Vurdering av saken

Det søkes om vinterlagring av to småbåter i Ytre Hvaler nasjonalpark ved Karoliushølet, Svanebukta på nordvestsiden av Landfasten.

Opplag av båter er i utgangspunktet forbudt innenfor verneområdet jf. § 3 pkt. 1.1 a). Når det i forskriftens § 3 pkt. 1.3 står at "forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til..." betyr ikke det at forvaltningsmyndigheten skal gi tillatelse men at de kan vurdere om en søknad gir grunnlag for dispensasjon. I verneprosessen ble det opplyst

at igangværende lovlig bruk skulle kunne fortsette. Lovlig bruk innebærer nødvendige tillatelser fra offentlige myndigheter i tillegg til privatrettslige tillatelser fra f.eks grunneier.

Den omsøkte båtopplagsplassen har vært i bruk i over 60 år, og bruken er dokumentert i høringsfasen av verneprosessen. På Landfastodden er det totalt fire hytter og to grunneiere som kan ha interesse av å ha båt i vinteropplag. Nasjonalparkstyret har siden opprettelsen av nasjonalparken mottatt søknader om båtopplag i dette området fra en grunneier og to hytteeiere, inkludert denne søkeren.

I medhold av naturmangfoldloven § 8 skal offentlige beslutninger være kunnskapsbasert. I denne saken har vi tatt utgangspunkt i vår kjennskap til området og eksisterende kunnskap hentet fra forvaltningsplanen. Naturtype- og artsregistreringer har også blitt lagt til grunn. På Landfastodden i omsøkt område er naturtypen "semi-naturlig eng" NiN-registrert. Det er også registrert flere rødlistede arter, som tusengylden og smalsøte. Båtopplagsområdet ligger i et statlig sikret friluftslivområde (jfr. vedlegg 1, 2 og 3). Kyststien går ikke ut hit.

Forvaltningsplanen utdyper nærmere hvilke områder det kan gis dispensasjon til opplag av båter. Det er bl.a sagt at *båtopplag ikke bør tillates i sikrede friluftslivsområder. Videre at opplag av båter ikke skal få negative konsekvenser for verneverdiene; f.eks. rødlistearter eller naturtyper som er spesielt sårbare for slitasje og annen påvirkning som følger av opplaget. Opplag av båter skal ikke være til hinder for lovlig allmenn ferdsel og opphold langs stranden.*

Det bør i vurderingen av eventuell tillatelse ses hen til at opplaget har vært på samme sted i over 60 år. Opplag av båter kan generelt føre til slitasje på vegetasjon, og mangelfull lystilgang som hindrer vegetasjonens naturlige vekst. I dette området er det registrert rødlistearter som tåler en viss bruk og tråkk. Eventuell skade på vegetasjonen kan også forhindres ved at det stilles vilkår til lagringsperiode og hvordan båtene plasseres. En tillatelse til opplag av to båter på Landfastodden vil derfor etter vår vurdering ikke medføre at den samlede belastningen på området blir for stor (nml § 10). På vinteren har båtene vært lagt opp uten hinder for ferdsel, diskret plassert bak en busk, og ikke synlige fra sjøen, og utenfor turveier.

Det bør alltid vurderes om omsøkt tiltak heller kan gjennomføres utenfor nasjonalparkens grenser. I søknaden fremgår det at det er problematisk å skulle frakte båtene til andre båtplasser, med over én km med dårlig traktorvei og at det er værhardt, spesielt om høsten slik at det ofte ikke er mulig å kjøre båtene sjøveien inn til land for opplag andre steder. Transport på traktorveien krever tillatelse til motorisert ferdsel etter verneforskriften i nasjonalparken samt tillatelse fra grunneier, og kommunen etter motorferdselsloven. Forvaltningsmyndigheten mener at en fortsatt lagring på omsøkt plass vil gi liten skade på verneverdiene i nasjonalparken og samlet sett gi det beste resultatet jf. nml § 12. Etter vår vurdering er nml §§ 9 og 11 ikke aktuell.

Forvaltningsmyndigheten har tilstrekkelig kunnskap til å fatte en beslutning jf. naturmangfoldlovens §§ 8-12. En tillatelse til fortsatt båtopplag på Landfastodden vil etter vår vurdering ikke medføre et stort antall søknader om opplag av båter eller gi presedensvirkning generelt i nasjonalparken. Det bør likevel stilles vilkår til tillatelsen for å sikre at en tillatelse ikke vil skade verneverdiene jf. verneforskriften § 2 Formål.

Til orientering så må søkeren også ha grunneiers tillatelse for opplag av båter. Opplag av båter må være i tråd med kommuneplanens arealbruk.

Klageadgang

Dette vedtaket kan med hjemmel i forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. En eventuell klage sendes til Miljødirektoratet via nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Monika Olsen
nasjonalparkforvalter

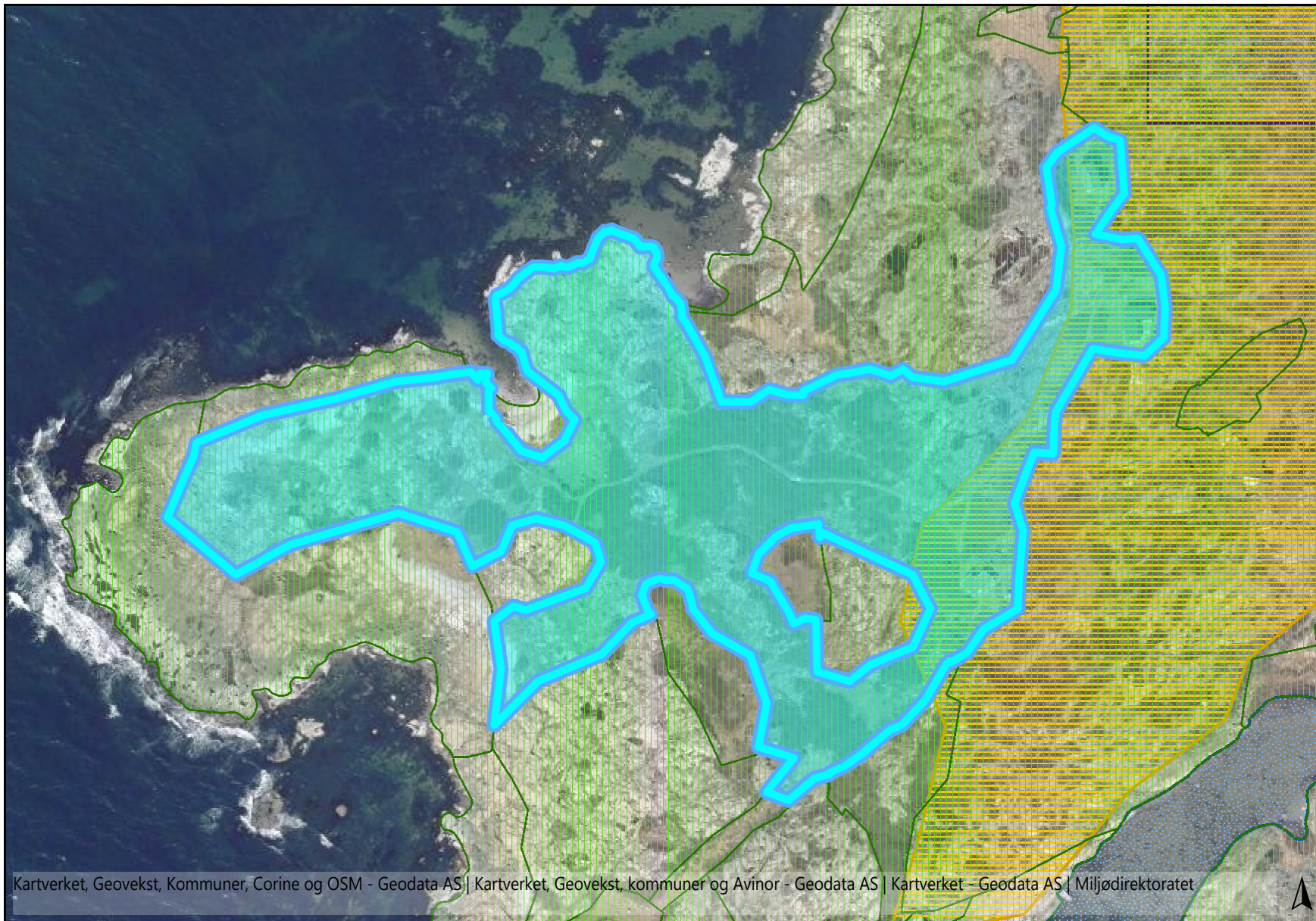
Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg:

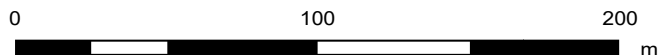
- 1 kart NIN Landfastodden
- 2 kart rødlistarter Landfastodden
- 3 kart friluftsliv Landfastodden

Kopi til:

Statsforvalteren i Oslo og Viken	Postboks 325	1502	MOSS
Hvaler kommune	Storveien 32	1680	SKJÆRHALDEN

Kartverket, Geovekst, Kommuner, Corine og OSM - Geodata AS | Kartverket, Geovekst, kommuner og Avinor - Geodata AS | Kartverket - Geodata AS | Miljødirektoratet

Kartgrunnlag: Kartverket, Geovekst og kommuner.

Kartproduksjon: Statsforvalteren

Tegnforklaring

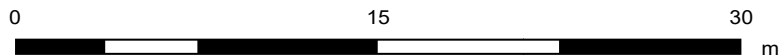
- vern_naturomrader_nin
Vern_Naturomrader_NiN
- Vann (M,L,F,H)
- Land (T,V,I)
- dekningskart_Vern_Naturomr_NiN

- naturtyper_utvalgte
naturtype_utvalgt_hb13_omr
 Kystlynghei
- naturtyper_nin
Naturtyper, alle
 Naturtyper NiN
- dekningskart_naturtyper_nin
 Dekningskart naturtyper NiN
- Bilder - alle målestokker
 Red: Band_1
 Green: Band_2
 Blue: Band_3

Kommentarer:

sterkt kalkrik eng med klart hevdpreg

Kartverket, Geovekst, Kommuner, Corine og OSM - Geodata AS | Kartverket, Geovekst, kommuner og Avinor - Geodata AS | Kartverket - Geodata AS | Miljødirektoratet | Miljødirektoratet, Artsdatabanken, NOF m.fl.

Kartgrunnlag: Kartverket, Geovekst og kommuner.

Kartproduksjon: Statsforvalteren

Tegnforklaring

artnasjonal

ALLE arter av særlig stor forvaltningsinteresse, punkt

● Alle arter av særlig stor forv int pkt

ALLE arter av stor forv.intr. (NT-nær trua arter), punkt

⊕ Alle arter av stor forv int [NT] pkt

Bilder - alle målestokker

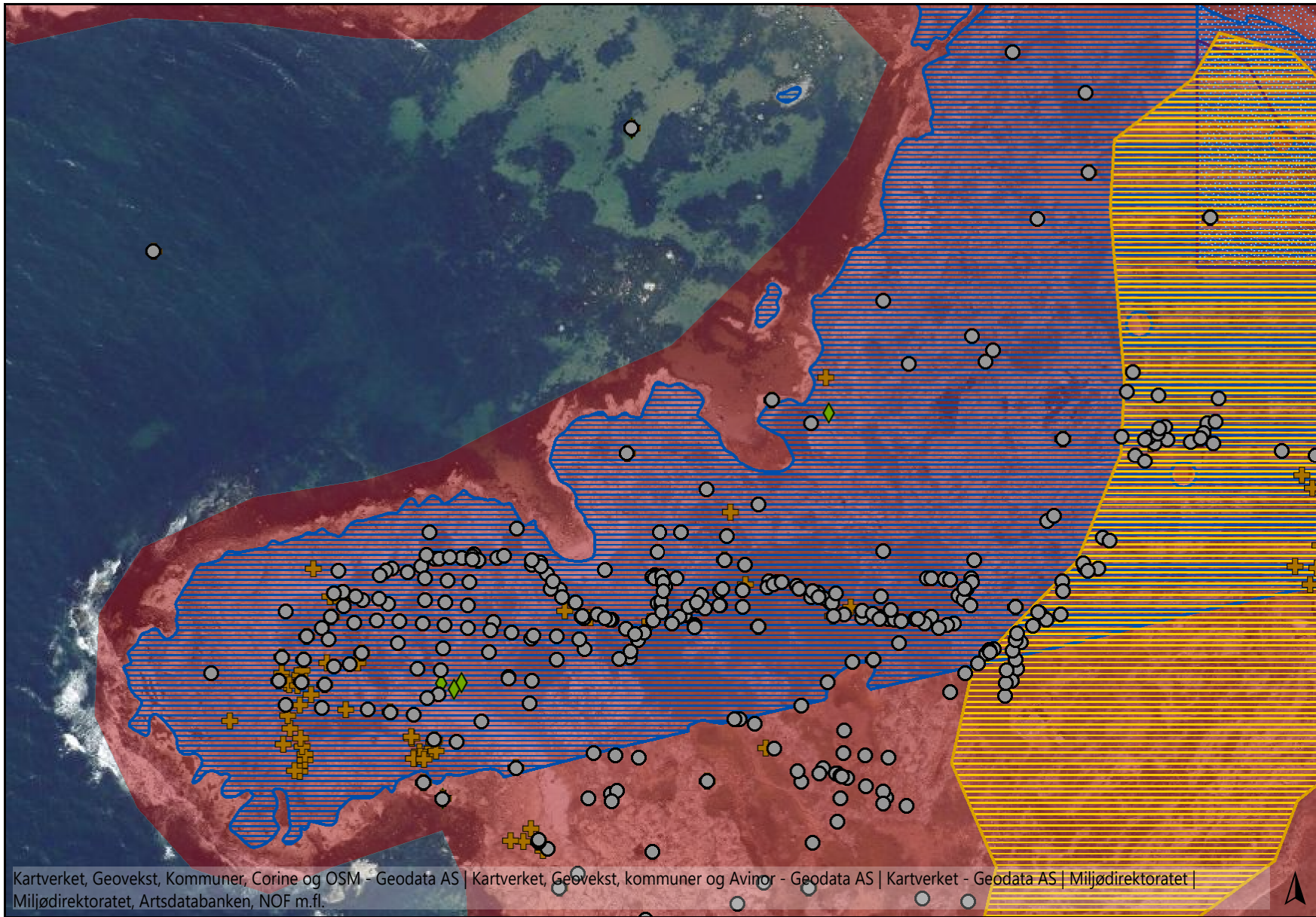
Red: Band_1

Green: Band_2

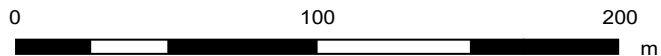
Blue: Band_3

Kommentarer:

sterkt kalkrik eng med klart hevdpreg

Kartverket, Geovekst, Kommuner, Corine og OSM - Geodata AS | Kartverket, Geovekst, kommuner og Avinor - Geodata AS | Kartverket - Geodata AS | Miljødirektoratet | Miljødirektoratet, Artsdatabanken, NOF m.fl.

Kartgrunnlag: Kartverket, Geovekst og kommuner.

Kartproduksjon: Statsforvalteren

Tegnforklaring

artnasjonal

ALLE arter av særlig stor forvaltningsinteresse, punkt

● Alle arter av særlig stor forv int pkt

ALLE arter av stor forv.intr. (NT-nær trua arter), punkt

⊕ Alle arter av stor forv int [NT] pkt

Alle fremmede arter, punkt

◆ Alle fremmede arter pkt

naturtyper_utvalgte

naturtype_utvalgt_hb13_omr

☐ Kystlynghei

naturtyper_nin

Naturtyper, alle

▨ Naturtyper NiN

dekningskart_naturtyper_nin

▨ Dekningskart naturtyper NiN

friluftsliv_statlig_sikra

Kommentarer:

Landfastodden båtopplag